Conferinţele Monica Lovinescu

Conferinţele „Monica Lovinescu" din cadrul departamentului „Ideologie şi Propagandă" al noului institut, IICCMER (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului şi Memoria Exilului Românesc) presupun un set de 20 de conferinţe anuale, conferinţe care se vor desfăşura săptămânal, câteva luni pe an, la noul sediu IICCMER, strada Alecu Ruso, Nr. 13-19, din Bucureşti, care dispune de o sală de conferinţe special amenajată. Conferinţele vor fi ţinute de către personalităţi ale lumii academice româneşti şi tineri cercetători din domenii diverse aplicate însă studiului comunismului ca regim totalitar. Ele asigură un cadru de dezbatere a conceptelor care definesc şi configurează un spaţiu de cultură şi civilizaţie în perioada comunistă pe diverse domenii de cercetare.

Seria de conferinţe vizează deopotrivă o analiză critică a trecutului totalitar remanent în societatea românească atât prin reflex mentalitar, cât şi la nivelul unor componente ideologice conservate prin intermediul unor reţele de putere şi a unui regim clientelar cu rădăcini adânci în fostul regim comunist cât şi o modalitate de a oferi tinerelor generaţii un tablou cât mai nuanţat a unei realităţi istorice complexe, constituind şi o formă de activare civică a conştiinţei individuale şi colective. IICCMER îşi propune în acest fel realizarea unui contact direct, eficient, cu un public eteroclit prin intermediul dialogului şi dezbaterii cât şi punerea la dispoziţia publicului interesat a unor materiale informative stimulând dorinţa de cunoaştere a acestuia.

Va exista în acest sens şi un forum de dezbatere pe marginea conferinţelor unde cei interesaţi pot afla date suplimentare legate de dezvoltarea unei teme în studiile anterioare ale conferenţiarului sau în proiectele sale viitoare.

De asemenea, conferinţele IICCMER deschid celor interesaţi un orizont de cercetare accesibil, posibilitatea de a se informa în cadrul şi prin intermediul Institutului pentru lucrări de licenţă, de cercetare sau pregătirea unor doctorate, precum şi consulatrea unor materiale de arhivă şi chiar întâlnirea cu cercetători în vederea unor consultaţii gratuite legate de proiecte de cercetare.

Proiectul comunist este unul total, nu admite excepţii şi derogări, colonizând fiecare domeniu al cotidianului, spaţiul public şi spaţiul privat deopotrivă, şi înainte de toate spaţiul ideilor şi prin el cel al imaginarului colectiv. Deconstrucţia sistemului comunist presupune o analiză a relaţiilor dintre „Ideologie", definită ca „formaţiune mentală" (Alain Besançon), „mitocraţie" (Mikhail Epstein), „partocraţie ideocratică" (Martin Malia), „religie laică" (Raymond Aron), Biserică pe dos" (Nadejda Mandelstam) şi instrumentarea ei prin intermediul propagandei. De aceea, temele conferinţelor sunt circumscrise cadrului larg al istoriei ideilor secolului XX şi a felului în care ele se reflectă în cadrul universului comunist: arhitectură, urbanism, arte plastice, cinematografie, literatură, filozofie, sociologie, modernitate, regimul concentraţionar, călătorii, exil, politică a minorităţilor etc. În mod esenţial, demersul acestor conferinţe este unul interdisciplinar menit să cartografieze specificul societăţii comuniste din România şi să configureze indirect şi un tablou al vieţii private în comunism, reunind sub aceeaşi cupolă, filozofia, istoria ideilor, politologia, sociologia, istoria literară, istoria imaginarului, etc.

De asemenea, aceste conferinţe includ şi o perspectivă asupra evoluţiei societăţii româneşti postcomuniste, a perioadei de tranziţie şi a evenimentelor care-şi au explicaţia în contextul mai larg al comunismului ca structură mentalitară şi infrastructură politică. În acest sens, IICCMER va găzdui o serie de personalităţi ale culturii româneşti care vor susţine conferinţe cu începere din luna Iunie a acestui an după următorul program:

Miercuri, 2 iunie, ora 17.30
Prof. Eugen Negrici (Universitatea Bucureşti)
Consecinţele ideologizării totale a literaturii române în anii fundamentalismului comunist;

Vineri 11 iunie, ora 17.30
Conf. Ruxandra Cesereanu (Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj)
Tombola Memoriei. Postcomunismul românesc: dosariade, lustraţie et Co;

Miercuri 16 iunie, ora 17.30
Prof. Vladimir Tismaneanu (Universitatea Maryland, USA)
Despre comunism: destinul unei religii seculare;

Miercuri 22 iunie, ora 11
Prof. Ioana Bot (Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj)
Regândind istoria literaturii române: poveşti despre trecutul recent